

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

School at Sea
Postbus 16664
1001 JA AMSTERDAM

Voortgezet Onderwijs
IPC 2650

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
672094

Uw brief van
23 september 2014

Datum 17 oktober 2014
Betreft School at Sea

Geachte mevrouw T.,

Naar ik heb begrepen is School at Sea van plan om tijdens het schooljaar 2014-2015 met leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongeren wederom een zeilreis van zes maanden naar de Cariben te maken. De afgelopen maanden hebt u hierover een aantal malen contact gezocht met OCW, omdat eerdere zeilreizen van School at Sea niet bleken te passen binnen de Nederlandse onderwijswetgeving. Dat geldt ook voor de organisatie in samenwerking met Het Schoter. In een gesprek d.d. 9 oktober jl. met medewerkers van mijn departement is dit standpunt aan u toegelicht. In dit gesprek is tevens aan de orde geweest dat de Kamer de motie Rog en Van Meenen om School at Sea als experiment toe te staan verworpen heeft.¹

School at Sea is geen onderwijsinstelling in de zin van de Leerplichtwet 1969. U hebt ons aangegeven dat u de zeilreis dit schooljaar daarom als volgt wilt organiseren:

- De zeilreis maakt onderdeel uit van het onderwijsprogramma van Het Schoter in Haarlem. Het bevoegd gezag van deze school berust bij Dunamare Onderwijsgroep, eveneens te Haarlem.
- Leerlingen die bij Het Schoter zijn ingeschreven kunnen deelnemen aan de zeilreis, evenals leerlingen die elders zijn ingeschreven maar waarvan de school het onderwijs aan die leerling uitbesteedt aan Het Schoter.
- Het onderwijs aan boord van het schip wordt verzorgd door docenten in dienst van Stichting School at Sea. De stichting detacheert het personeel bij Het Schoter of bij het schoolbestuur dat daar om verzoekt.

In de brief van 29 maart 2011 heeft het ministerie van OCW u over de juridische basis voor School at Sea al meegedeeld dat de onderwijswetgeving buiten het grondgebied van het Koninkrijk niet van toepassing is. Dit betekent dat het onderwijs aan boord van het zeilschip niet valt onder de Nederlandse onderwijswetten, zoals de Leerplichtwet 1969, de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) en de Wet op het onderwijstoezicht (WOT). Dit heeft onder

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2014-2015, 31 135, nr. 36.

andere tot gevolg dat aan boord van het schip, zodra dit zich buiten de territoriale wateren bevindt, de leerlingen zich onttrekken aan deze wetten. De leerplicht kan niet worden vervuld omdat door de deelname aan de zeilreis ouders en leerlingen niet voldoen aan hun wettelijke verplichtingen op grond van de Leerplichtwet. Ook kan de inspectie geen toezicht houden op de kwaliteit van het geboden onderwijs aan boord van het schip. Dat het onderwijs in de door u voorgenomen constructie onderdeel zou uitmaken van het onderwijsprogramma van Het Schoter – waarvan de bovenbouwresultaten overigens als zwak zijn beoordeeld door de inspectie - verandert daar niets aan.

Onze referentie
672094

Het schip van School at Sea vaart weliswaar onder Nederlandse vlag, maar maakt daarmee nog geen onderdeel uit van het Nederlandse territorium. Het gevolg hiervan is dat de Nederlandse wetgeving buiten het grondgebied van het Koninkrijk niet van toepassing is. Nederland heeft op grond van artikel 92 van het VN-Zeerechtverdrag wel jurisdictie ten opzichte van Nederlandse schepen. Dit betekent echter niet dat de Nederlandse wetgeving automatisch van toepassing is op Nederlandse schepen. Hiervan is alleen sprake als dat in de betreffende nationale wetgeving uitdrukkelijk is bepaald of wanneer dit voortvloeit uit de aard van de wetgeving. In de tekst van de Leerplichtwet, de WVO en de WOT noch in de wetsgeschiedenis zie ik aanknopingspunten die erop zouden kunnen duiden dat de wetgever heeft gewild dat deze wetgeving werking heeft buiten het Nederlandse territorium.

Aangezien de onderwijswetten buiten het grondgebied van Nederland niet van toepassing zijn, zie ik geen aanleiding om een ander standpunt in te nemen dan dat in de brieven van 29 maart 2011 en 3 oktober 2012 is verwoord.

de staatssecretaris van Onderwijs Cultuur en Wetenschap,

Sander Dekker